

Sällskapet Ihushis Vänner

Nyhetsblad Nr 71, januari 2023

Vi skriver januari 2023! Det betyder att vi i *Ihushis Vänner* inleder vårt 24:e år av samarbete med människor i byn Ihushi i Tanzania.

När vi blickar tillbaka, ser vi stora framgångar på flera områden. Det har lyckats tack vare engagerat utvecklingsarbete av *Ihushi Development Centre (IDC)* och tack vare det stöd som vi har förmedlat från Sverige – både i form av pengar och kunskaper.

När vi blickar framåt, kan vi konstatera att byborna har nya svåra utmaningar att handskas med idag och de närmast kommande åren.

Allvarligast är den pågående klimatkrisen som redan påverkar vardagslivet i Afrika på olika sätt. För Ihushis del innebär klimatförändringarna långa perioder av torka och ibland dramatiska översvämningar.

Slutsatsen är att fortsatt stöd till IDC är angeläget.

Nya kunskaper – och en helt annan medvetenhet

”Utbildning är utveckling!” är ett slagord som sammanfattar grundtanken med det utvecklingsarbete som *Ihushi Development Centre (IDC)* bedriver med vårt stöd. IDC har satsat på yrkesutbildning för ungdomar, förbättringar i förskola och grundskola, utbildning för kvinnogrupper, miljörådgivning (om bl a trädplantering, solenergi och regnvatteninsamling). Det mesta har organiserats i grupper, både för att genomföra utbildningarna och för att följa upp och utvärdera det man lärt sig. IDC:s ordförande, *Emmanuel Buguba*, brukar säga att det avgörande är att ”vi i byn skaffar oss de kunskaper och erfarenheter som krävs – då kan vi själva driva utvecklingen framåt!”

Nya kunskaper har gjort byborna medvetna om vad som krävs för att förbättra sin livssituation. Nu finns en tilltro bland byborna om att förbättringar är möjliga. En avgörande skillnad jämfört med tidigare är att byborna handskas med pengar på ett bättre sätt. Det hänger ihop med förändrade könsroller – kvinnorna har blivit starkare!

Kvinnorna har av tradition skött odlingarna och använt inkomsterna till familjens behov av mat och kläder. Männerna har haft möjlighet att skaffa sig extrainkomster, t ex genom att sälja boskap eller att periodvis jobba utanför hemmet. Sådana inkomster har männen ofta använt för egna behov – att umgås med kompisar och kanske unna sig festkvällar på en bar. Men under de senaste åren har de här vanorna ifrågasatts och utmanats, mycket tack vare IDC:s verksamhet. Nu är det mera så att både jordbruksinkomster och andra inkomster ses som familjens gemensamma pengar. De används nu i större utsträckning

för gemensamma behov – för mat och kläder, för barnens utbildning, för plåttak och solpaneler på huset, för cyklar (eller kanske en motorcykel...), för elektricitet och vatten, osv.

Effekterna är påtagliga. IDC verkar i ett område med 16,500 människor. I det området är levnadsstandarden idag mycket högre än för 20 år sedan.

Men marginalerna är små. När regnen uteblir och skörden torkar bort – som den gjorde under fjolåret – får familjerna bita ihop och anstränga sig extra för att ha mat på bordet.

Umoja ni nguvu – samarbete ger styrka

I Ihushi finns ett talesätt att ”umoja ni nguvu, utengano ni udhaivu”, dvs ”samarbete ger styrka, ensam är svag”. IDC har knutit an till det tänkandet genom att organisera mycket av sin verksamhet i grupper och nätverk, för **kvinnor, ungdomar, hiv-positiva, hantverkare, förskollärare**, m fl.

Varje grupp samlas kring en gemensam aktivitet, t ex att tillverka energisnåla spisar. Gruppen ger dessutom ett socialt stöd. Att vara medlem innebär att ställa upp för varandra och hjälpa när någon behöver stöd. Varje grupp fungerar också som en kooperativ bank: Man sparar tillsammans och enskilda medlemmar tar lån och betalar ränta.

Några grupper har funnits länge, medan andra har ombildats eller nyskapats på senare år. Gruppstorleken varierar från tio upp till 50 medlemmar. IDC stöttar grupperna med seminarier, studieresor, m m.

Varje grupp har "ekonomimöte" en gång i månaden, då man gemensamt kollar bokföringen och betalar ränta på sina lån.

Kassava och "familjeskogar"

IDC:s metod att organisera utbildningar i grupp är effektiv. Det bekräftas i två pågående IDC-projekt om att lindra klimatkrisens verkningar i byn. Det ena handlar om att pröva ut **alternativa grödor** mot bakgrund av de återkommande problemen med torka i Ihushi. Förut hände det att regnen uteblev kanske vart tionde år, men de senaste åren har det hänt ungefär vartannat år. Hösten 2019 startade IDC därför ett projekt (med vårt stöd) för att pröva grödor som förhoppningsvis skulle klara torka bättre än de traditionella (ris, majs och hirs). Man hade kontakt med en forskningsstation och fick av dem nya sorter av mungbönor, sötpotatis och kassava.

Projektet organiserades som ett utbildningsprojekt med deltagare från olika kvinnogrupper. Deltagarna träffades regelbundet för att sköta odlingarna tillsammans. Två jordbruksrådgivare engagerades för att leda arbetet, ge råd och undervisa. Deltagarna rapporterar tillbaka till sina ordinarie grupper och dessutom ordnar IDC öppna seminarier för byborna för att sprida lärdomarna till flera.

Under de tre projektåren har det varit flera långa torkperioder så de nya grödorna har blivit testade på allvar. Resultaten är blandade, men den nya kassavasorten är tveklöst en stor framgång. Nu finns ett hundratal kassavafält i byn som alla gav en hyfsad skörd i november, trots långvarig torka tidigare under året.

Det andra IDC-projektet för att hantera klimatkrisens verkningar, handlar om **trädplantering**. Det är inget nytt i Ihushi, men det har varit svårt att få tag på plantor och att hålla dem vid liv det första året. De behöver skyddas från betande djur och de behöver vattnas om regnen uteblir. IDC bildade för två år sedan en särskild trädplanteringsgrupp med kvinnor och män från 24 olika familjer. Deltagarna fick stöd/rådgivning – hur man sköter en plantskola, hur man sätter ut plantorna och ser till att de överlever och växer.

Under den långa torkan under fjolåret överlevde inte alla plantor, men idag finns ändå fler än 20,000 växande träd. Beroende på marktillgång och intresse planterar olika familjer sina träd på olika sätt, men vanligast är att man skapar "familjeskogar" med en mix av olika träd, som på bilden till vänster. De största träden på bilden planterades ut i januari 2020, de minsta för ett halvår sedan.

Yrkesutbildning i nya former

Yrkesutbildningen på *Ihushi Development Centre (IDC)* är en stor framgång. IDC:s ordförande *Emmanuel Buguba* har konsekvent hävdats att ungdomsfrågan är central för landets utveckling eftersom Tanzania har en extremt snabb befolkningsökning. Sedan år 2000 har befolkningen fördubblats och är nu över 60 miljoner, varav hälften är under 18 år. Många ungdomar söker sig till städerna för att försöka hitta en försörjning där – på en arbetsmarknad som domineras av arbetslöshet – och kanske dras in i kriminalitet i städernas utkantsområden. Men, hävdar Emmanuel, om ungdomarna får utbildning och stöd att lära sig ett yrke som de kan försörja sig på, så kan de i stället bli en avgörande resurs för att utveckla samhället och bekämpa fattigdomen.

IDC:s yrkesskola har bekräftat Emmanuels argumentation. Många av Ihushis ungdomar har lärt sig till snickare, murare, skräddare, svetsare, målare – och idag har de aktiva roller för byns utveckling. Tyvärr har utbildningsmyndigheterna i Tanzania ännu inte tagit till sig det här tänkandet. Fortfarande är IDC:s yrkesskola den enda yrkesutbildningen i Magu, den storkommun som Ihushi tillhör. Magu har en halv miljon invånare och många primärskolor och gymnasier, men ännu ingen yrkesutbildning i någon form.

2000 startade den första gruppen yrkesskolelever på IDC sin utbildning hemma hos Emmanuel i ett gammalt magasin. Den elevgruppen byggde en första skolbyggnad (bilden till höger) på det som sedan blivit IDC:s lärocentrum. Sedan dess har utbildningen förändrats och förbättrats på olika sätt. Nu har IDC helt andra resurser, t ex en välutrustad snickarverkstad. Nu har man också mycket erfarenhet av hur undervisning och praktik kan organiseras.

50 praktikanter vårterminen 2023

Sedan några år har IDC en stor andel praktik i yrkesutbildningen. Det har blivit möjligt tack vare ett samarbete med en förening som bildades 2014 av f d elever på IDC:s yrkesskola, *UMI – Umoja Mafundi Ihushi* ("Föreningen Ihushis hantverkare").

IDC skriver ett tvåårsavtal med varje ny elev/praktikant som sedan knyts till en grupp som leds av en UMI-medlem. Han eller hon ansvarar för att gruppen får arbetsuppgifter och handledning. Har han inte själv tillräckligt med praktikuppgifter, kan andra UMI-medlemmar tillfälligt ta hand om några av dem. Nu i januari håller man på att sätta samman praktikantgrupperna och målet är att ha 50 praktikanter under våren.

Malendeja Frimatus (till höger) är förestandare för IDC:s verkstad. Han är också UMI:s huvudansvarige för snickarna och har själv hand om sex praktikanter. Malendeja och hans praktikantgrupp har t ex lagt taket vid ett stort frikyrkobygge (längst till höger).

James Filipo (i blå T-shirt) blev färdig snickare för sju år sedan och nu har han hand om en grupp med sex praktikanter. På bilden bygger de på en gångbro över ett dike mellan den asfalterade vägen och en verkstad.

Snickarelevernas teoriundervisning planeras efterhand, under första året kanske 3-4-5 dagar i månaden. Ofta hjälps man åt, så att t ex Malendeja och James håller i ett par teoridagar gemensamt för sina praktikanter. Erfarenheterna av det här upplägget är goda. Under 2021-2022 examinerades 100 snickare och murare efter två år vid IDC.

Förskola och förskolenätverk

Sedan några år är det obligatoriskt att alla barn ska gå två år i förskola som förberedelse för primärskolan. Så det finns många förskolor idag, men kvalitén är inte bra. Framför allt är barngrupperna för stora – i kommunala förskolor är det inte ovanligt med 150 barn per vuxen personal. Det är ju helt orimligt och IDC arbetar på olika sätt för att påverka förhållandena, bl a genom att samordna ett nätverk med 15 kommunala förskolor och genom att ordna fortbildningsseminarier.

IDC:s egen förskola skiljer ut sig från de kommunala genom att man har fyra förskollärare och 54 barn. Den fungerar som ett föredöme för de andra förskolorna och har blivit populär bland familjerna i närheten. Föräldrarna vet att barnen på IDC:s förskola kommer bättre förberedda till primärskolan.

Föräldrarna bidrar med en del av kostnaderna för förskolan, men de klarar inte att täcka lönekostnaderna för personalen. Därför har vi från Sverige gett ekonomiskt stöd, både till förskolan och till förskolenätverket.

Gåvor till Ihushi

I somras ombildades *Vänföreningen Ihushi* till *Sällskapet Ihushi Vänner*. Vi har nu en enklare organisation – ingen styrelse, inga medlemsavgifter och inget bankgiro. Men vi medlemmar har ett gemensamt åtagande att både hålla liv i vänkontakterna med Ihushi och att förmedla stöd till *Ihushi Development Centre (IDC)*.

Jag har tagit på mig att ta emot bidrag att förmedla. Därför har jag öppnat ett särskilt bankkonto dit det går att Swisha bidragen. Kontonummer och Swishnummer finns längst ned på sidan. Allt som kommer in på kontot förmedlas till Ihushi, månad för månad. Inga andra uttag får göras från kontot. Två revisorer kommer att granska insättningar och uttag på kontot.

Under augusti-december har vi fått bidrag som gjort det möjligt att förmedla 31.822,- till IDC. Tidigare under 2022 kunde *Vänföreningen Ihushi* förmedla 58.121,-. Alltså sammanlagt under året **89.943,-**.

Ett stort och varmt TACK till er som bidragit med gåvor.

Vi hoppas få nya bidrag/gåvor under 2023 så att det ska bli möjligt att dels fortsätta ge stöd till förskollärarna på IDC:s förskola, dels ge fortsatt stöd till samordningen av förskolenätverket.

Om möjligt vore det också värdefullt att kunna ge fortsatt stöd till Ihushi för att hantera den pågående klimatkrisen. Projekten med trädplantering och alternativa grödor i jordbruket har blivit möjliga genom en gåva från *Ewa Kohlström*, en av våra medlemmar. Vi tar tacksamt emot gåvor för att bekosta fler sådana projekt.

Lage Bergström

Emmanuel Buguba, vår vän och ordföranden i *Ihushi Development Centre*, fyllde 70 år i december. Bilderna till höger är från 1990 (med ett barn i famnen) och från 2021 (som talare på ett bymöte i Ihushi). Emmanuel har varit en avgörande person för IDC:s framgångar och vi är många i Sverige som ser honom som en god vän. Ett stort Grattis till Dig, Emmanuel! Hip Hip Hurra!

Ge en gåva till Ihushi!

Sätt in ett bidrag på **bankkonto 618721568** (Handelsbanken, clearingnummer 6423) eller **Swish 070 4890873**